

Strandwaarnemingen in herfst en winter 2010-2011 aan de Westkust

Marie-Thérèse Vanhaelen

Zoals ieder jaar proberen we een overzicht te maken van de strandingen in bovenvermelde periode. 2010-2011 was geen hoogvlieger wat strand-aanspoelsel betreft.

Aan de hand van meldingen van de getrouwe zoekers : René Billiau (RB), Godfried Warreyn (GW), Lode Janssens (LJ), M.-Th. Vanhaelen en nieuwkomer-waarnemer Luc Meurris (LM), ben ik er in geslaagd toch een algemeen beeld te geven, vooral wat mollusken betreft.

De schaarse meldingen en weinig diverse soorten zijn natuurlijk het gevolg van het uitblijven van herfst- en winterstormen; we vermoeden dus dat de aangespoelde organismen niet zover in zee leefden. De meest interessante vondsten werden gedaan tijdens of na sneeuw- en vriesperiodes.

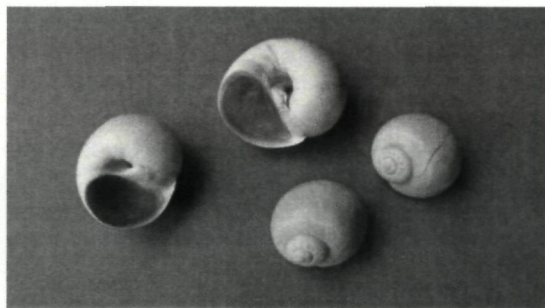

Foto 1: Vier levende tepelhoorns (Foto: Marc Panneels)

Zo zijn er vanaf 27 november tot 20 december bij overvloedige sneeuwval en temperaturen tot -6° vier levende tepelhoorns *Natica catena* (foto 1) en vier grote verse doubletten gedoornde hartschelp, *Acanthocardia echinata*, waarvan één levend, gevonden (RB, LM, GW). Het grootste doublet was 5,9 cm op 5,5 cm. Ook spoelden er toen 155 rugschilden van de inktvis *Sepia officinalis* aan.

Een dertigtal verse, lege afgeknotte gapers *Mya truncata* met periostracum en sifobuis werden geteld in De Panne.

Op 27 december was de vloedlijn van Koksijde, letterlijk bedolven onder miljarden juveniele *Ensis directus*, afgezet in zes kort opeenvolgende stroken; daartussen meer dan duizend witte dunschalen *Abra alba*, een tweeduizend- tal kleine zeeklitskeletjes *Echinocardium cordatum* van ongeveer 1,5 cm en meer dan duizend zeer kleine

slangsterren *Ophiura texturata* van 1,5 cm tot 3 cm. Tussen de opgehoopte kleine Amerikaanse zwaardscheden vond ik ook 15 pas uitgekikte doubletten grote strandschelp *Mactra corallina* ; honderden rechtsgestreepte platschelpen *Tellina fabula* waren tevens aangespoeld, maar ik telde er slechts 8 dode kokkeldoubletten tot 1,8 cm. Blij verrast was ik tenslotte bij de vondst van één doublet *Ensis arcuatus*, een soort die de laatste jaren praktisch verdwenen is op onze stranden.

Op 8 en 9 februari 2011, na krachtige west- tot zuidwestenwind raapte ik 10 doubletten op van de gewone otterschelp *Lutraria lutraria* die ongeveer 10 cm maten. Eén verse wulk *Buccinum undatum* spoelde aan en er lagen 6 eierkluiten van deze soort : één met levende wulkjes, de anderen met dooiers.

Van begin september tot eind februari werden er zowat 2000 messcheden *Solen marginatus* geteld, de enige messensoort die stand houdt ondanks de allesoverheersende *Ensis directus*; de messcheden waren 12 cm tot 15,5 cm (vermoedelijk 5 à 6- jarigen) 11 doubletjes waren 7,5 cm tot 8,5 cm, één bevatte het volledige, dode dier.

Hier volgen nog de respectievelijke aantallen van de andere gevonden mollusken in die zes maanden :

Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* : miljarden, juveniel

Nonnetje *Macoma baltica* : miljarden, juveniel

Kokkel *Cerastoderma edule* : 43 ; 7 levend, 7 dood, 11 met vleesresten, 18 leeg, klein, tot 1,6 cm.

Otterschelp *Lutraria lutraria* : 17 grote waarvan 5 met vleesresten.

Zaagje *Donax vittatus* : een honderdtal lege doubletten.

Voor alle andere zeeorganismen waren de vondsten uiterst schaars. Eén jonge helmkrab *Corystes cassivelaunus* werd gemeld.

Alle waarnemingen werden gedaan op de stranden van Oostduinkerke, Koksijde, Sint-Idesbald en De Panne.

Summary

Winter 2010-2011 yielded no special wrecks of marine organisms on Belgium's western coast. The winter was characterised by an early cold spell with snow and negative temperatures late November-December. The rest of the winter was rather mild, without major storms.

Ter Yde, I
8678 Koksijde